

The Development of SQ4R Learning Activities to Enhance Analytical Reading Abilities for 10 th Grade Students

Methawadee Phupanna

Rajabhat Mahasarakham University

E-mail: Methamay121@gmail.com

Prayong Hattaprom

Rajabhat Mahasarakham University

E-mail: prayong.h2@Hotmail.com

Chaiwat Supakaworakun

Rajabhat Mahasarakham University

E-mail: holy_tapaa@hotmail.com

Received	Reviewed	Revised	Accepted
09/06/2025	07/07/2025	10/07/2025	29/07/2025

Abstract

Background and Aims: The Thai language is a symbol of national identity and a vital tool for acquiring knowledge. The current educational curriculum begins with reading aloud, reading for comprehension, analytical reading, and culminates in critical reading all of which are essential reading skills. The objectives of this research were: 1) To study the effectiveness of the SQ4R learning activity model in enhancing analytical reading ability among Grade 10 students based on the 80/80 criterion and 2) To compare students' analytical reading ability after participating in the SQ4R learning activities with the 80% benchmark and. 3) To study the students' satisfaction with the SQ4R learning activity model in promoting analytical reading ability.

Methodology: The sample group consisted of 23 students from Grade 10/2 at the Demonstration School of Mahasarakham Rajabhat University The sampling method used was cluster random sampling. The research instruments included: 1) SQ4R learning activity plans 2) an analytical reading ability test, and 3) a student satisfaction questionnaire. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and hypothesis testing with one-sample t-test.

Results: 1) The effectiveness of the SQ4R learning activities in promoting analytical reading ability among Grade 10 students was 82.17 / 90.72, which was higher than the 80/80 criterion 2) The post-learning effectiveness score was 90.72, which exceeded the 80% benchmark 3) Students' overall satisfaction with the SQ4R learning activities was at the highest level ($\bar{X}$ = 4.82, S.D. = 0.37)

Conclusion: The development of SQ4R-based learning activities to enhance analytical reading ability for Grade 10 students effectively improves students' analytical skills.

Keyword: SQ4R Learning model; Analytical Reading Ability; Student satisfaction

การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริม ความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เมธวดี ภูพานา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อีเมล: Methamay121@gmail.com

ประยงค์ หัตถพรหม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อีเมล: prayong.h2@hotmail.com

ชัยวัฒน์ สุภักควรกุล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อีเมล: holy_tapaa@hotmail.com

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์ : ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ หลักสูตรการศึกษาปัจจุบันเริ่มต้นจากการอ่านออกเสียง อ่านจับใจความ อ่านวิเคราะห์ อ่านอย่างมี วิจารณ์ญาณ ล้วนเป็นทักษะการอ่านที่สำคัญ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริมความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริม ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ระเบียบวิธีการวิจัย : กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 จำนวน 23 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 23 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R 2) แบบทดสอบวัดความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน ด้วยสถิติ t-test (One Sample)

ผลการวิจัย : 1) ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริมความสามารถอ่าน เชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.17 / 90.72 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริม ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพหลังเรียนสูง

กว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 คือ 90.72 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริมความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.37)

สรุปผล : การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริมความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สามารถพัฒนาทักษะการวิเคราะห์ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้ SQ4R , ความสามารถในการอ่านวิเคราะห์ , ความพึงพอใจ

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และได้บรรจุวิชาภาษาไทยให้อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ต้องใช้เป็นวิชาหลัก เพื่อสร้างพื้นฐานในการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งร่างกาย ความรู้ คุณธรรมและพัฒนาตนเองได้อย่างมีศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณภาพที่จะเกิดกับผู้เรียน โดยมีมาตรฐานทั้งด้านการอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม โดยเฉพาะ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท1.1 ได้กำหนดไว้ว่าให้ผู้เรียนใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) การสอนเรื่องการอ่านในหลักสูตรการศึกษาปัจจุบันเริ่มต้นจากการอ่านออกเสียง การอ่าน จับใจความ การอ่านวิเคราะห์ จนถึงขั้นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ล้วนแต่เป็นทักษะการอ่าน ที่สำคัญสำหรับผู้เรียนในปัจจุบันทั้งสิ้น การอ่านเป็นการเปิดโลกทัศน์การรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ในหลายด้าน โดยเฉพาะในสังคมยุคปัจจุบันที่เป็นสังคมแห่งการติดต่อสื่อสารไร้พรมแดน ทั้งการติดต่อสื่อสารทางตรง และการติดต่อสื่อสารทางสังคมออนไลน์ ซึ่งมีความเจริญก้าวหน้าเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้มีข้อมูลข่าวสารสามารถแพร่หลายไปได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ดังนั้นผู้อ่านจะต้องรู้จักพิจารณาข้อมูลข่าวสารนั้นว่ามีความถูกต้องและมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด เห็นได้จากการสอน

อ่านในปัจจุบันจะเน้นการอ่านเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิด วิเคราะห์ ตีความเพื่อช่วยเพิ่มความรู้ และประสบการณ์ (นริศรา ชยธวัช, 2563)

การอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยจะนำมาใช้ในเนื้อหาของสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งผู้วิจัยเล็งเห็นว่าวรรณคดีและวรรณกรรมนั้นเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่ล้ำค่าที่ทวีได้รังสรรค์ขึ้นมา ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ประสบการณ์ ความรู้สึก ที่ทวีได้ถ่ายทอดเรื่องราวของแต่ละยุคสมัยที่แม้จะผ่านมานานตามกาลเวลา แต่ก็จารึกไว้ในงานประพันธ์นั้น ๆ ซึ่งวรรณคดีและวรรณกรรมไม่ได้เป็นเพียงภาพสะท้อนเหตุการณ์เรื่องราวในอดีต แต่ยังสะท้อนสังคม ชีวิตความเป็นอยู่ สภาพบ้านเมือง การใช้ภาษาที่งดงามมีความไพเราะ รวมไปถึงวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นมากมาย และอาจจะสูญหายไปแล้วบ้างในยุคสมัยนี้ ทั้งยังเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ช่วยบันทึกพงศาวดาร ตำนาน นิทาน เรื่องราวพื้นเมืองต่าง ๆ มีคุณค่าด้านสังคม และอารมณ์อย่างหลากหลาย เพราะวรรณคดีนั้นล้วนแล้วแต่ใช้วรรณศิลป์ในการถ่ายทอดอารมณ์ผ่านคำประพันธ์ แม้ว่าการศึกษาวรรณคดีและวรรณกรรมจะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และศึกษาตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ แต่หากผู้เรียนไม่เกิดการตกผลึกในเนื้อหา เนื่องจากวรรณคดีและวรรณกรรมล้วนแล้วแต่เป็นงานเขียน เป็นกาพย์กลอนชนิดต่าง ๆ มีคำศัพท์ยาก ที่ทำให้ท่านไม่รู้เรื่อง และมักจะพบปัญหาหรืออุปสรรคในการอ่านคือติดขัดที่คำศัพท์ยาก จึงไม่เข้าใจเนื้อความ และจากประสบการณ์การสอนที่ผู้วิจัยได้พบ ปัญหาสำคัญในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมไทย คือ ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นคุณค่าของงานเขียนวรรณกรรม ส่งผลให้กิจกรรมการเรียนรู้ไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามที่คาดหวัง ซึ่งขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและเจตนารมณ์ของผู้สอน กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเดิมที่เน้นการอ่านโดยปราศจากการวิเคราะห์อย่างเป็นลำดับขั้น ไม่สามารถกระตุ้นความสนใจหรือสร้างความเข้าใจอย่างลึกซึ้งให้แก่ผู้เรียนได้ หากสถานการณ์ยังคงดำเนินเช่นนี้ต่อไป อาจนำไปสู่การที่วิชาวรรณคดีไทยถูกมองว่าเป็นวิชาที่ไม่มีความสำคัญ นอกจากจะลดทอนความสนใจของผู้เรียนแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อการศึกษาสืบทอดคุณค่า แห่งวัฒนธรรมด้านศิลปะการประพันธ์อีกด้วย

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) รายวิชาภาษาไทย เมื่อจำแนกตามสาระการเรียนรู้ในมาตรฐาน ท 1.1 สาระการอ่าน พบว่าในปีการศึกษา 2565 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยในระดับประเทศอยู่ที่ 58.47 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 22.11 ระดับจังหวัดมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 58.71 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 21.73 และในระดับโรงเรียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 57.47 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 20.23 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2565) สำหรับปีการศึกษา 2566 คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ 63.08 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 23.59 คะแนนเฉลี่ยระดับจังหวัดอยู่ที่ 63.52 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 22.95 และระดับโรงเรียนอยู่ที่ 57.91 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 18.90 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2566) ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าคะแนนการทดสอบในระดับโรงเรียนปีการศึกษา 2566 เปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2565 มีคะแนน

เฉลี่ยเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.44 และยังสะท้อนให้เห็นว่า ผู้เรียนยังขาดความเข้าใจในเนื้อหาวรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างลึกซึ้ง รวมถึงประสบปัญหาด้านการอ่านวิเคราะห์ ตลอดจนการตีความสาระ และประเด็นสำคัญจากบทอ่านได้อย่างถูกต้อง ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะ ด้านภาษาไทยของผู้เรียน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถ การอ่านเชิงวิเคราะห์ให้กับผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่านอย่างมีวิจารณญาณ อันจะ นำไปสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทย และเป็นรากฐานสำคัญต่อการเรียนรู้ใน สาระวิชาอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ผู้วิจัยจึงศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่าน โดยเน้นไปที่ทักษะการอ่าน เชิงวิเคราะห์ โดยแต่ละงานวิจัยนั้นมีวิธีการจัดกิจกรรมเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัย สนใจที่จะศึกษาและนำมาใช้คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ซึ่งหมายถึง การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ที่ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนโดยใช้การเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นวิธีสอนซึ่งสามารถช่วยให้ ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว จดจำเรื่องที่อ่านได้ดี และพัฒนาพฤติกรรมการอ่าน ของผู้เขียนได้อย่างเป็นระบบ ได้แก่ 1) Survey (S) คือการสำรวจ 2) Question (Q) คือการตั้งคำถาม 3) Read (R) คือการอ่านอย่างรอบคอบ 4) Record (R) คือการจดบันทึก 5) Recite (R) คือการสรุป ใจความสำคัญ 6) Reflect (R) คือการทบทวน (Robinson, 2503) จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการอ่าน เหมาะกับการนำมาให้เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังที่ กานต์ธิดา แก้วกาม (2556) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ ขั้นตอนการสอนมีระบบที่ชัดเจน เป็นวิธีการสอนที่ช่วยฝึกทักษะการคิด เพราะแต่ละ ขั้นตอนฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ นอกจากนั้นยังกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดง ความ คิดเห็น และมีความกระตือรือร้น ในการเรียน ที่สำคัญวิธีสอนแบบ SQ4R ช่วยทำให้การอ่านของผู้เรียน เป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมาย มีขอบเขต ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา สามารถเก็บสาระสำคัญ แนวคิด ของเรื่อง ใจความสำคัญของเรื่องได้ ทำให้การอ่านของผู้เรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ดังที่ สุนันท์ สินพนา นนท์ และคณะ (2554) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ไว้ว่า ผู้เรียนได้ ฝึกอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน โดยตั้งคำถามไว้ล่วงหน้าเพื่อให้รู้ว่าการ อ่านแล้วต้องได้รู้อะไร สามารถสรุปใจความสำคัญ และแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่อ่านได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าวรรณคดีและวรรณกรรมไทยมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ ในรายวิชาภาษาไทยเป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติไทยแล้ว ยังเป็น บันทึกร่องรอยทางประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต และค่านิยมของสังคมไทยในแต่ละยุคสมัย ให้คนรุ่นหลังได้ ศึกษาและสืบสานศิลปะแห่งการประพันธ์ที่กวีได้รังสรรค์ไว้อย่างงดงาม อย่างไรก็ตาม ความ เปลี่ยนแปลงของยุคสมัยและพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในปัจจุบัน ส่งผลให้การเรียนวรรณคดีไทย

อาจไม่ดึงดูดใจเท่าที่ควร เนื่องจากภาษาที่ใช้มีความซับซ้อนและเนื้อหาที่มีความยาว ส่งผลให้ผู้เรียนเข้าถึงความหมายหรือสาระสำคัญของเรื่องได้อย่างลึกซึ้งได้ยาก อีกทั้งการอ่านเชิงวิเคราะห์ซึ่งเป็นกระบวนการอ่านขั้นสูงที่ช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ ยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบในชั้นเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ SQ4R ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการอ่านอย่างมีขั้นตอนและมีจุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริมความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริมความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 3 ห้อง จำนวนนักเรียน 67 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 23 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ด้วยการใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R

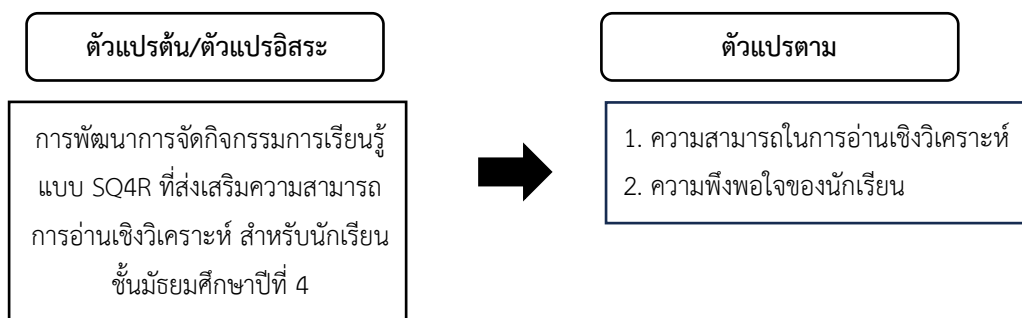
3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ (1) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ (2) ความพึงพอใจ

4. กรอบเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ใช้กรอบเนื้อหาตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) สาระที่ 1 การอ่าน ท1.1 ม.4-6 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องหัวใจชายหนุ่ม รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง จำนวน 12 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

5.กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริมความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชนิด ประกอบด้วย

1.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาไทย หน่วยที่ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 1 หน่วย จำนวน 12 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.2 แบบทดสอบความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ เพื่อใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

1.3 แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ SQ4R ที่ส่งเสริมความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริมความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยทำการทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์แบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วนำมาตรวจให้คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบบันทึกผลไว้ พร้อมแจ้งคะแนนให้นักเรียนรู้

2.2 ปฐมนิเทศชี้แจงเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ให้นักเรียนเข้าใจ

2.3 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R จำนวน 12 แผนใช้เวลาแผนละ 1 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง

2.4 ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ของผู้เรียนหลังการทดลองการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ด้วยแบบทดสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบปรนัย ทั้งหมด 30 ข้อ

2.5 ดำเนินการให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ SQ4R ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น

2.6 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ เพื่อสรุปผลและอภิปรายผล

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

มีลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์หลักของการวิจัยดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริมความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริมความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งได้ผลวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การศึกษาประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริมความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80 ดังแสดงตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริมความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80

ข้อที่	รายการประเมิน	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D	ร้อยละ
1	ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)	23	420	345.13	5.09	82.17
2	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)	23	30	27.22	1.51	90.72
ประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) เท่ากับ 82.17 / 90.72						

จากตารางที่ 1 พบว่าผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ (E1 / E2) เท่ากับ 82.17 และ 90.72 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพที่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80

2. เปรียบเทียบความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

การทดสอบ	n	คะแนน เต็ม	คะแนน เกณฑ์	$\bar{X}$	S.D.	คะแนน ร้อยละ	t	Sig.
หลังเรียน	23	30	24	27.22	1.51	90.72	21.82	0.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มี $\bar{X} = 27.22$, S.D. = 1.51 คิดเป็นร้อยละ 90.72 เมื่อเทียบกับระหว่างเกณฑ์กับคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนพบว่า คะแนนหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริมความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริมความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	ระดับความ พึงพอใจ
1.	เป็นกิจกรรมที่พัฒนาทักษะสำคัญของผู้เรียน	4.87	0.34	มากที่สุด
2.	เป็นกิจกรรมที่มีลำดับขั้นตอนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ชัดเจน	4.87	0.34	มากที่สุด
3.	เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ เรื่องหัวใจชายหนุ่ม ได้ดียิ่งขึ้น	4.83	0.38	มากที่สุด
4.	เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถาม ค้นคว้าหาความรู้ และคำตอบด้วยตนเอง	4.87	0.34	มากที่สุด
5.	เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักคิด ลงมือปฏิบัติ และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น	4.74	0.44	มากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
6.	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ น่าสนใจ ทำให้นักเรียนมีความสุข และมีความสุขในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	4.83	0.38	มากที่สุด
7.	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้อยู่เสมอ	4.74	0.44	มากที่สุด
8.	นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณคดีและวรรณกรรม เรื่องหัวใจชายหนุ่ม โดยใช้เหตุผลประกอบ ที่หลากหลาย	4.82	0.39	มากที่สุด
9.	นักเรียนมีบทบาทในการร่วมทำกิจกรรมกลุ่ม และมีอิสระในการสร้างสรรค์ผลงาน	4.70	0.46	มากที่สุด
10.	ครูผู้สอนให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือ ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง	4.87	0.34	มากที่สุด
11.	นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจวรรณคดีและวรรณกรรม เรื่องหัวใจชายหนุ่มมากยิ่งขึ้น	4.83	0.38	มากที่สุด
12.	นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ นำไป ประยุกต์ใช้ในการเรียนรายวิชาอื่น ๆ และในชีวิตประจำวันได้	5.00	0.00	มากที่สุด
13.	นักเรียนได้รับความรู้ใหม่จากประสบการณ์ การร่วมทำกิจกรรม และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น	4.74	0.44	มากที่สุด
14.	นักเรียนเกิดทักษะสำคัญในการเรียนรู้ การคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก และสามารถแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น	4.83	0.48	มากที่สุด
15.	นักเรียนเห็นคุณค่า และความสำคัญของวรรณคดีและวรรณกรรม เรื่องหัวใจชายหนุ่ม ในฐานะมรดกทางภาษาของไทย	4.83	0.38	มากที่สุด
รวม		4.82	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริมความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยภาพรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.82, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ 1) นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ นำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรายวิชาอื่น ๆ และในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X}$ = 5.00, S.D. = 0.00) รองลงมาคือ 2) เป็นกิจกรรมที่พัฒนาทักษะสำคัญของผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.87, S.D. = 0.34), 3) เป็นกิจกรรมที่มีลำดับ

ขั้นตอนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ชัดเจน ($\bar{X}$ =4.87, S.D. = 0.34), 4) เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถาม ค้นหาความรู้ และคำตอบด้วยตนเอง ($\bar{X}$ =4.87, S.D. = 0.34), 5) ครูผู้สอนให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือในการทำกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง ($\bar{X}$ =4.87, S.D. = 0.34)

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริมความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า

1 การพัฒนางิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้ผลประสิทธิภาพ 82.17 / 90.72 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 80/80 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้และแบบทดสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยศึกษาจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย อย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนที่เหมาะสม การศึกษาครั้งนี้ยังได้ศึกษาและอ้างอิงมาตรฐานจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเฉพาะในสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ซึ่งเน้นการใช้กระบวนการอ่านเพื่อสร้างความรู้และความคิดสำหรับการตัดสินใจและแก้ปัญหาชีวิต รวมถึงสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 ที่มุ่งเน้นการเข้าใจและแสดงความคิดเห็นต่อวรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ในกระบวนการพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ดังที่ไมเคิล ลีโอโสภา (2555) กล่าวถึงการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ว่าเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการอ่านในการสร้างความรู้และความคิด ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน และสามารถคาดเดาหลักการของเรื่องที่อ่านได้ รวมถึงจดจำสิ่งที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว เพื่อนำมาพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังที่ ริววรรณ นันทจันทุล และฉันทพร เสรีชัยกุล (2555) กล่าวถึงการอ่านวิเคราะห์ไว้ว่า 1. ผู้อ่านสามารถพิจารณาข้อเท็จจริง ของเนื้อหาที่น่าเสนอว่าเป็นความจริงตามข้อพิสูจน์ 2. ความสามารถในการพิจารณาข้อคิดเห็น คือ ความสามารถในการพิจารณาเนื้อหาส่วนที่แสดงความคิดเห็นของผู้เขียน สังเกตได้จากคำหรือว่า เช่น น่าจะ ควรจะ เชื่อว่า เป็นต้น 3. ความสามารถในการพิจารณาความรู้สึก คือ การพิจารณาเนื้อหาในส่วนที่แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนที่สื่อมายังผู้อ่าน โดยผู้วิจัยนำเนื้อหาหัวข้อ “หัวใจชายหนุ่ม” มาออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 แผนการเรียนรู้ รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง ก่อนการนำแผนกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ไปใช้จริง ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงและแก้ไขกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมและพร้อมสำหรับการใช้งานในการวิจัยเรื่อง การพัฒนางิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

ที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการวิจัยพบว่าการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพสูงถึง 82.17 / 90.72 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.92 / 1.51 ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 80/80 สอดคล้องกับงานวิจัยของสภาพร ปุ่มเป้า (2563) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทองโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.83, S.D. = 0.38) และเมื่อนำไปทดลองใช้พบว่ามีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.84/81.74 และสอดคล้องกับ เตือนรุ่ง แก้ววรรณ (2564) ที่ได้ศึกษา ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และคุณลักษณะด้านนิสัยรักการอ่านของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับการใช้กระบวนการกลุ่มร่วมมือแบบ STAD ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับการใช้กระบวนการกลุ่มร่วมมือแบบ STAD ในรายวิชาการศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และคุณลักษณะด้านนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 18 แผนที่มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.91/86.76 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 90.72 ซึ่งสูงกว่าค่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้อย่างชัดเจน ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน มีทักษะการคิดวิเคราะห์จากกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยการอ่านวิเคราะห์นั้นไม่เพียงแต่ช่วยให้ผู้เรียนจำแนกเรื่องราวออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร แต่ยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถพิจารณาข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และความรู้สึก ดังที่ สิริวรรณ นันทจินทุล และอันวร เสรีชัยกุล (2555) ได้กล่าวถึง การอ่านวิเคราะห์ไว้ว่า 1. ผู้อ่านสามารถพิจารณาข้อเท็จจริงของเนื้อหาที่น่าเสนอว่าเป็นความจริงตามข้อพิสูจน์ 2. ความสามารถในการพิจารณาข้อคิดเห็น คือความสามารถในการพิจารณาเนื้อหาส่วนที่แสดงความคิดเห็นของผู้เขียน 3. ความสามารถในการพิจารณาความรู้สึก คือ การพิจารณาเนื้อหาในส่วนที่แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนที่สื่อมายังผู้อ่าน และเมื่อผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ SQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 90.72 ซึ่งสูงกว่าค่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 ดังที่ กานต์ธิดา แก้วกาม (2556) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขั้นตอนการสอนมีระบบที่ชัดเจน เป็นวิธีการสอนที่ช่วยฝึก

ทักษะการคิด เพราะแต่ละขั้นตอนฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ นอกจากนั้นยังกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น และมีความกระตือรือร้นในการเรียน ที่สำคัญวิธีสอนแบบ SQ4R ช่วยทำให้การอ่านของผู้เรียนเป็นการอ่านที่มีจุดหมาย มีขอบเขต ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา สามารถเก็บสาระสำคัญ แนวคิดของเรื่อง ใจความสำคัญของเรื่องได้ ทำให้การอ่านของผู้เรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ นิภาพร ใจฟู (2563) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามวิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับผังสัมพันธ์ทางความหมาย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับผังสัมพันธ์ทางความหมาย พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนรู้เท่ากับ 23.98 คะแนน และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.62 คิดเป็นร้อยละ 79.93 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับนิตยา พิษเพียร (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค SQ4R กับเทคนิค KWL PLUS ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยเทคนิค SQ4R มีผลการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีหลังเรียนอยู่ที่ 82.44 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ ไม่ว่าจะเป็น พงศ์ พิชญ์ เข้าป่าน (2562) ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง ความคิด หรือความรู้สึกที่มีต่อการทำงานหรือกิจกรรมในเชิงบวก และดลฤดี ไชยศิริ (2563) ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือพฤติกรรมตอบสนองต่องานหรือกิจกรรมที่ปฏิบัติ ซึ่งระดับความพึงพอใจของแต่ละบุคคล จะเกิดความพึงพอใจแตกต่างกัน แต่ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยสรุปไว้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกในทางบวก ความชอบ และความชอบที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งในกรณีนี้หมายถึงความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยการวัดความพึงพอใจนั้น สามารถวัดได้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น แบบสังเกต แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นวิธีการที่ได้รับความนิยม เป็นการตรวจสอบเพื่อดูว่าผู้เรียนความพึงพอใจต่อกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติหรือไม่โดยจะต้องเกิดจากความสมัครใจของผู้ถูกวัด ซึ่งวิธีการวัดความพึงพอใจที่ผู้วิจัยเลือกใช้คือ การใช้แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ท (Likert scales) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือเห็นด้วยมากที่สุดได้ 5 คะแนน เห็นด้วยได้ 4 คะแนน ไม่เห็นด้วยได้ 3 คะแนน ไม่เห็นด้วยได้ 2 คะแนน ไม่เห็นด้วยอย่างซึ่งได้ 1 คะแนน และแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีทั้งหมด 15 ข้อ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้สามารถวัดความพึงพอใจของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และก่อนนำไปใช้จริงผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้ตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสอบถาม

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า มีความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = 0.12) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้จัดสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจอย่างเป็นระบบขั้นตอนที่ถูกต้อง โดยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดความพึงพอใจ และออกแบบแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ 15 ข้อ และได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปผ่านการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และเมื่อนำไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 23 คน เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า โดยรวมแล้วนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทุกข้อ ($\bar{X}$ = 4.82, S.D. = 0.37) โดยเมื่อพิจารณาความพึงพอใจในแต่ละข้อ พบว่า ความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรายวิชาอื่น ๆ และในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X}$ = 5.00, S.D. = 0.00) เป็นกิจกรรมที่พัฒนาทักษะสำคัญของผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.87, S.D. = 0.34) เป็นกิจกรรมที่มีลำดับขั้นตอนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและชัดเจน ($\bar{X}$ = 4.87, S.D. = 0.34) เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถาม ค้นคว้าหาความรู้และคำตอบด้วยตนเอง ($\bar{X}$ = 4.87, S.D. = 0.34) ครูผู้สอนให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ทั่วถึง ($\bar{X}$ = 4.87, S.D. = 0.34) ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของสถาพร ปุ่มเป้า (2563) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีเรื่อง “นิราศภูเขาทอง” โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดียสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.66, S.D. = 0.57) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของวริญญา โลศิริ (2563) ที่ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ โดยจัดลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ด้านครูผู้สอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ ด้านสื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ผู้สอนควรคำนึงถึงเวลาในการดำเนินกิจกรรม เนื่องจากวิธี SQ4R มีขั้นตอนและกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ซึ่งอาจต้องใช้เวลาในการทำกิจกรรมมากกว่ากิจกรรมการเรียนรู้ทั่วไป โดยเฉพาะในกรณีที่เรียนแบบกลุ่มร่วมมือหรือเรียนแบบเดี่ยว ดังนั้น ผู้สอนควรวางแผนการใช้เวลาให้เหมาะสม และอาจจำเป็นต้องปรับลดหรือปรับเปลี่ยนกิจกรรมบางอย่างเพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และไม่ทำให้เวลาที่มีจำกัดเกิดผลกระทบต่อกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน

1.2 เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มีหลายขั้นตอน ผู้สอนควรให้ความสำคัญในการปูพื้นฐานและทำความเข้าใจในวิธีการของ SQ4R ให้กับผู้เรียนอย่างถ่องแท้ในช่วงเริ่มต้นของการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในกระบวนการต่าง ๆ ของ SQ4R ได้ดี ไม่เกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติตามขั้นตอนการเรียนการสอน และช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำกระบวนการนี้ไปใช้ในการอ่านวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ไปพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์กับวรรณคดีเรื่องใหม่ และกับผู้เรียนในระดับชั้นอื่น ๆ โดยปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาเฉพาะของแต่ละระดับชั้น เช่น การเลือกวรรณคดีที่มีความหลากหลายและแตกต่างกัน เพื่อให้เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียนในแต่ละระดับ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และทำให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนได้อย่างกว้างขวาง

2.2 ควรมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคการสอนอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างความหลากหลายในการเรียนการสอน เช่น การใช้เทคโนโลยีหรือสื่อมัลติมีเดีย การใช้ผังความคิด หรือเทคนิคการสอนเชิงสร้างสรรค์อื่น ๆ ซึ่งสามารถช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน และเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหาการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้การเรียนการสอนมีความหลากหลายและน่าสนใจยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

F.P. Robinson. (1961). ใน Effective Study (หน้า 29-30). Harper & Brothers.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

กานต์ธิดา แก้วกาม. (2556). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบSQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ดลฤดี ไชยศิริ. (2563). การส่งเสริมแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบผสมผสาน
ร่วมกับแนวคิดเกมพีเคชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนผดุงนารี.
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

เดือนรุ่ง แก้วมณี. (2564). ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และคุณลักษณะด้านนิสัยรักการอ่านของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับการใช้กระบวนการกลุ่ม
ร่วมมือแบบ STAD. เชียงใหม่: หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงใหม่.

นริศรา ชยธวัช. (2563). การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R
ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน แผน
ก แบบ ก 2. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นิตยา พิษเพียร. (2564). การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยด้วยเทคนิค
SQ4Rกับเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1. วารสารวิจัยรำไพพรรณี
ปีที่ 15 ฉบับที่ 2.

นิภาพร ใจฟู. (2563). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามวิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับผังสัมพันธ์
ความหมาย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พงศ์พิชญ์ เข้าปาน. (2562). การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการแบบเปิด (Open
approach) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิด วิเคราะห์ เรื่อง ดาวฤกษ์ สำหรับนักเรียน
มัธยมศึกษาปีที่6 . พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

เมขลา ลือโสภา. (2555). การพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการ
เรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

วรินญา โลศิริ. (2563). การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเชิง
วิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา
นนทบุรี เขต 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2565). สทศ NIETS สถาบันทดสอบทาง
การศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).

<https://newonetestresult.niets.or.th/Individualweb/notice/frEnquireStudentGraphScore.aspx>

- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2566). สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). เข้าถึงได้จาก สทศ NIETS สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน): <https://newonetestresult.niets.or.th/Individualweb/notice/frEnquireStudentGraphScore.aspx>
- สถาพร ปุ่มเป้า. (2563). การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีเรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สิริวรรณ นันทจินทุล และฉันทพร เสรีชัยกุล. (2555). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2554). วิธีสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน (เล่มที่ พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เทคนิคพรินติ้ง.
- สุภาพร เหล่ารอด. (2565). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 STEPs ร่วมกับเทคนิค 5W1H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.